

Kjøbenhavns - Posten

m Th. № 3. a

Fjerde Aargang.

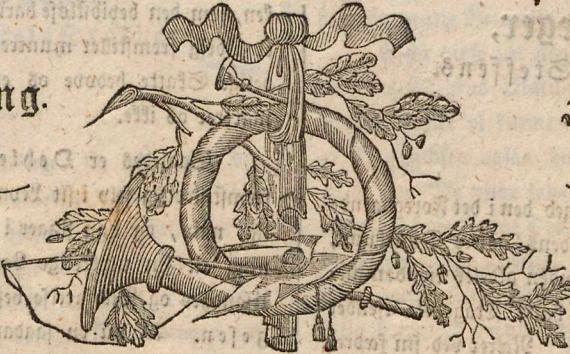
No. 153. 1830.

Thorvaldsens Museums
ARKIV.

Fredagen den

2 Juli.

30

K. L. Rahbeks Minde *).

Et venligt Hie luktet, en lys og ædel Vand
Aflasted, mæt af Dage, de tunge Stovets Vaand.
Han var en trofast Kjæmpe for Sandhed og for Dyb;
I Kunstens Værk at fremme han fant sin største Fryd,
Og nikker han arbeided ved Nat og lyse Dag,
For at dens Tempel smykket til Hjertets sidste Slag.
Derfor i Kunstens Tempel hans Navn ei glemmes maa,
Men stedse hjert og helligt i varigt Minde staac.
Ja medens Nor og Dana for Kunstens Verd har Sands,
Uvisnet skal bevares Knud Lyne Rahbeks Krands.
I Danmark stod hans Bugge, der stander nu hans Grav;
Men Gubben har i Norge og paa Grindring Krab.
Hans God vel aldrig rørte vor stolte Klippekyss;
Men sit hans Banks dvæled blandt Klipperne med Lys.
Hin Krebs af Norges Sønner, der hist i Krelsstad
Forsamled sig saa gjerne og høit om Hjemmet quad,
Saae tidt ham i sin Midte og hørte tidt hans Sang,
Naar den i glad Begeistring omkaps med deres klang.
Saa mangen ørlig Normand han rakte Vennehånd,
Og blev ham troe til Døden afrev det sjonne Vaand.
I hine lyse Egne, hvor Døden ikke naer,
Nu Haand i Haand med Detlik og Rein han efter
gaaer.

*) Nærverende Mindesdigts over Rahbek — som af Fors. er
meddeelt til Indforelse i dette Blad — blev den 21de
Juni d. A. fremagt ved en Aftenunderholdning, til
Fordeel for Stuespillerne Giebelhausen og Saabye, paa
Christianias offentlige Theater. Scenen forestillede
en Lund, i hvilken stod et Altar med en Urne; i
Midten af Alteret var i Transparent anbragt Navnet:
Knud Lyne Rahbek, og et sort Sørgeslot hang ned
over Urnen.

Nu ung han etter mødes med Guldbrandsbøsen Præm,
Og gamle Fader Holberg med Glæde hilser ham,
Der med hans Vand forfrølig, med Kjærlighed og Smag
Udbredte tro hans Vre og talte varmt hans Sag.
End mangen Normand lever paa Jordens Krebs igjen,
Der glad vemonig mindes, at Rahbek var hans Ven,
Og gjemmer front hans Minde i Hjertets dybe Grund;
Chi vennesæl var Gubben til Livets sidste Stund —
Og neppe gives Nogen i Krebsen blandt os her,
Hvem ei i Barndoms Dage Knud Rahbek ei var Kør,
Chi hvo har ei alt tidlig at synne levt hans Sang,
Og gjerne fulgt hans Melmel paa Livets sære Gang?
Mangt Værk han Verden skjente; — de havde deres Feil;
Men dog var hvært iblandt dem et ædelt Hjertes Speil.
Ja hvært et Ord han talte, fra Hjertets Indre randt;
Det derfor og i Barmen en venlig Gjenklang fandt.
— Lukt er nu Gubbens Hie, her aabnes det ei meer;
Men mange væade Hine hen mod hans Gravhol seer,
Fra Gubbens brusne Harpe ei flere Toner gaae;
Men alle Nordens Skalde om ham Guldharpen staae,
Og quæde til hans Minde saa hjertelig en Sang.
At selv i Gravens Bolig ham fryde maa dens Klang.
Hvæil godt, du fromme Gubbe, hvæil godt, du blide Skjald!
I vennehuld Grindring dit Navn bevares skal,
Omkrandset af Kjærminder og Egens grønne Løv,
Naar længst i Gravens Gjemme hensmildret er dit Stov.
Hvæil godt, du fromme Gubbe, hvæil i din Bugge varm,
Mens over Dig sig tumler Jordlivets travle Karm.
Hvor vildt den end mon bruse, Du aldrig glemmes vil,
Saalænge Nordens Slægter og Tungemaal er til.

H. A. Bjørregaard.

Thorvaldsens
Christus- og Apostel-Statuer.
V.

En yderligere Betenkelsighed paatvinger sig os, imod det Kjæmpemæssige i Figuren. Kunstneren vilde derved øre den gamle Observants, og tillige betjene sig af den, for at understøtte sin Idee om den Kongelige Dødsovervinder, den store Davidsson, hvem Graven ei havde formaet at fåengsle. Eiheller laae den Tanke siern, at betegne Forestillingen om aandig Magt og Herlighed ved legemlig Kraft og Fylde. Men, om ikke derved det aandige Indtryk skades, om ikke Erindringen om Sandhedens Herre, istedetsfor at vækkes, snarere trænges tilsiide og derimod Erindringen om Polytheismens og den greske Gudeverdens Mythologie fremkaldes, det er et andet Spørgsmaal, der vel fortjener at lægges paa Hjerte. Denne eller hün torde tænke paa en christelig Zeus. Maa-
ske endnu nærmere ligger Sammenligningen med Herku-
les, hvis Mythus desuden er mere beslægtet med den chri-
stelige Ideekreds end andre af Hedeneskabets Forestillinger, fordi deri den sædelige Verdensanskuelse hører sig over Nat-
turkulten, og Menneskenes moralske Bestemmelse, Valgfrihed imellem Lyst og Pligt og den gubbegeistrede Sjæls Decision for det gode Princip udtaler sig. Men dog viser sig ogsaa hos Herkules meget eftertrykkeligt det physiske Element, ei blot overhovedet af Magt over Naturen, men ogsaa af legemlig Styrke, og — efter den Farnesiske Statue — af Trivelse. Ledemonenes fyldige Kraft og heroiske Hævelvelse betyder rigtigt nok det funde og kraftfulde Legeme, i hvilket ogsaa aandig Sundhed boer. Men, for at betegne dette hos Jesu, behøvedes ikke juft en saa udmerket physisk Kraft og Guldendelse.

Christi Legeme efter Opstandelsen maa man fremdeles vistnok forestille sig unddraget dets Lidelser og forklaaret. Dog, ligesom han endnu bar Nagelborene, saaledes vare ogsaa andre Tegn paa hans i Lidelser fuldbragte Lebebane at see paa ham, Tegn paa hans Liden, hvorved Forklarelseen først modtog sin sande Skønhed og sin fulde Betydning. I en, vel fund og kraftig, men mindre udstrakt og fuldstærk, ikke saameget physisk blomstrende, som af Odmyghedens, som af Kraftens, Selv-
fornægtelsens og af fornuftig Nydelses Aand gjennemlyst Til-
stand maae vi derfor tænke os Forloserens Legeme. Sovrigt ere vi langtfra at udtale denne Synsmaade med Dommer-

Stroenghed, eller endog med Recensent-Anmasselse, og ude-
bede os venlig Welcæring af dem, der have en anden Mening.

Efter disse vel noget lange Diskussioner over Thor-
valdsens Christus-Statue, gaae vi over til Apostel-Bil-
lede, hvilke vi kunne ommelde kortere. Det var at vente, at Thorvaldsen ogsaa her vilde prestere noget Betydeligt, og at han ikke vilde lade sig forskyre og vildlede ved Tilvæ-
relsen af hine herlige Productioner fra det 16de Aarhundrede : de Nürnbergiske Apostler ved Sebaldusgraven og de romerske i den gamle Kirke Alle tre Fontane. Han har ogsaa vir-
kelig her etter dokumenteret sit sande Genie, sin store Kun-
stnerforstand derved, at han ikke egenhændig søgte en Fortjeneste i, aldeles at afsvige fra hvad han fandt i hine Mesterproduk-
tioner, men foretrak, at optage i sine Ideer og Fremstillin-
ger, dog med den ham medføgte eiendommelige Selvster-
dighed, hvad der i samme egnede sig dertil. Hvo vilde og-
saa miskjende den meer eller mindre store Liighed imellem
hans Paulus, Petrus og Johannes og Peter Vischers
Bronze-Figurer, mellem hans ældre Jacobus og de Ra-
phaeliske i Alle tre Fontane? Men paa den anden
Side vise de fleste af disse Billeder sig aldeles originale ;
som Matthæus, der skriver sit Evangelium, medens Enge-
len bedende i from Beskuelse knæler ved Siden af ham ;
en ligesaa indtagende som grandios Grupper. Fremdeles
den yngre Jakobus, Herrrens Broder (som Lukas i Apost-
lernes Historie bevidner, men, efter den bekjendte Forverpling
af Udtrykkene Broder og Fætter hos Jøderne, udentvist Son
af en Søster til Maria, Jesu Møder) ; rolig staer han,
og holder med den ene Haand den op indtil Brystet rækkende
Bændlingsstav, medens han i sjæn Skjødesløshed lader den
anden falde ned derover. I hans Ansigtstreæk udtaler sig
en siern Familielighed med Forloserens.

Medens det eneste store Kastegevandt om Herrrens gjen-
oplivede Legeme tilfredsstiller alle Naturens og Kunstens
Fordringer og ved fulde Masser og Kraftige Holder forstørker
Billedets og Physiognomiets majestatiske Alvor, er her en lig-
nende Virkning frembragt, i det rigtige Forhold til Disciple-
nes underordnede Stilling til Mesteren. Thorvaldsen har
i disse Figurer, til almindelig Forundring, stadsfæstet sin
Kunst i at drappere. Allerede ved Vischers Statuer ere
Gevanderne behandlede paa en overraskende Maade. Men
Thorvaldsen har vidst at give sine en heeeltigennem kjendelig
Guldendelse, i det han vogtede Figurernes Holdning for en-
hver unaturlig Vending; hvilket ikke altid er tilfældet hos

Vifcher. En Rigdom af de mangfoldigste Former, der alle findes sjonne og sande, afvæler i disse Figurer.

Hovederne ere i det Enkelte charakteristiske, i Almindelighed jodisk-national. Johannes er skjøggelos, den yngre Jakobus har et tyndt Skjæg; begges Haar holder ned i Løkken. De øvrige have for det meste glat eller krokket Haar, som ikke nærer ned over Halsens Brænde. Petrus kaster et kraftigt Blik til Siden, som om han vilde opfylde Herrens Hverv: Naar Du engang er ombent, saa styrk Dine Brodre! Paulus hører sin heire Haand, for med Begeistring at udføre sit hellige Prædikantkald. Johannes seer op mod Himmelens uendelige Rum, for at søge den, om hvem han vil skrive, i Faderens Skjod. Mattheus, hvis Evangelium mere skildrer Mesterens jordiske Messianitet, seer i alvorlige Grindinger hen for sig, som om hans Gud paa Jordens mødte Spor af den Guddommelige, i hveim alle Prophetierne Forrettelser ere Ja og Amen. Saaledes ere ogsaa de øvrige holdne i den Charakteer, som Skriften eller de hellige Legender tilskrive dem.

Ikke seldest stæfistes denne Betegnelse af det Charakteristiske ved de symboliske Attributer; som hos Philippus, der bærer det lille Trekkors; hos Johannes, ved hvis Hoder den høit flyvende Den sidder; hos Mattheus ved Siden af hvis hellige Dont Engelen beder; hos de twende Jøkober, af hvilke den yngre lener sig ved den simple Stav, den øldre skridt frem med Pilgrimshat og Stok. Men flere af disse Attributer ville ikke begünstige Indtrykket. Hvad skulle Matteredsfaberne hos Evangeliets Ejere? Hvordan uheldigt er hos Paulus et Sværd, naar det ikke skal gælde som Symbol paa hans Verden erobrende Ord, men som Grindring om hans Halshuggelse? Saaledes ogsaa Simons Saug; hvor herlig ellers Fremstillingen netop er af denne Discipel i hans rolige Holding, stillet paa Nedskabet til hans skrekkelige Død. Men aldeles upassende mås man kalde Tolberpungen hos Mattheus, hvis Betegnelse saa meget mere udtommer sig i Engelen og Bogen som, med Undtagelse af den ungdommelige Johannes, ingen anden af Apostlerne holder nogen Skrivetafel.

Vi tilfoie endnu blot et Par Ord om de Kobberstik, der ligger for os. De ere vellykkede, og lade, navnligen hvad

Apostlerne angager, intet væsentligt Undsættes tilovers, maaske med Undtagelse af, at Folderne over Weltet om Johannes's Underklædning ere altfor svære. Ved Christusstatuen er ogsaa her Tegningen forfeilet, ligesom paa de tidligere udkomne smaae Kobberstik af Nuscheweyh. Brysset indtager et saa bredt Rum, sat det slet ikke staar i noget Forhold til Hovedet. Dagsaften kommer den høje Arm os at være fortære end den skulde. Maatte det sjonne Foretagende modnes til Guldbendelse, og finde saa megen Understøttelse, at de samme Kunstrere efter samme Maalestok ogsaa kunne udføre Thorvaldsens Propheter og Sybiller, Engelen med Dobefadet — dette Huldsalighedens mest fuldendte Billed — Johannes den Døber med de hidhørende Grupper.

Conversations- og Nyheds-Post.

Westerhovs' Theater.
Forestillingen fastes paa dette Theater hædredes ved Dr. D. K. K. H. H. Prinds Frederik Ferdinands og Gemalinde's, og Prinsesserne Vilhelmine's og Julianes høje Nærværelse. Der opførtes, foruden Liniedands og et gymnastisk Akademie, de twende øldre Pantomimer: "Harlequin Kol" og "Harlequin, Formand for Tærkerne", der begge optoges med meget Bisalt. I den første af disse Pantomimer udførte Kfr. Elisa Lewin og i den sidste Kfr. Flora Lewin Colombines Partie.

Demoiselle Sontag ved Hove.
Bred en Concert i Kongen af Preussens Værelser blev Sangerinden Dem. Sontag anvisst en Plads blandt hofets Damer. Disse viste sig i Begyndelsen noget fornærmede derved; men "da to meget høje Personer gjorde Kunstnerinden til Gjenstand for deres Udmærkelse", fandt dette sig snart, og Damerne optog nu Dem. Sontag "som deres Eige." (Darmst. Stg.)

Leipzig Dom over Familien Longuemare.
I Abendzeitung No. 132, Juni 6. A., nævnes fra Leipzig, blandt Messens Seeverdigheber, ogsaa, at en Familie Longuemare gav Liniedandsforestillinger, og at "bort Damerne i dette Selskab, ved deres Embonpoint, valte nogen Opmærksomhed, og, med Hensyn til denne Corpulence, ogsaa dansede ganske passabelt." (! !)

Udgiven af W. C. Liunge. Trykt i det Pappriske Office.

Før dette Blad, som med Kongelig allernadigest Tilladelse forsendes med Posten, saavel i Danmark som i Hertugdømmene, regner man saa heri Staden paa Hjørnet af Adelgaden og Gorhersgaden No. 8 i Stuen, og i Provindsetne paa alle Kongelige Postkontorer.